

HET KASTEEL VAN PIROU

Stap voor stap Gids

Het kasteel dateert uit de XIIIe eeuw. Het is gebouwd op een rots eiland, middenin een aangelegd meer die de slotgrachten vormen. Deze werden vroeger gevuld door het moeras.

I. DE VERDEDEGINGS POORTEN EN DE TOEGANGEN TÔT HET KASTEEL:

Vroeger waren er vijf poorten (vandaag zijn er 3 over). Iedere poort was voorzien van een slotgracht en een ophaalburg.

➤ **Eerste poort.** Aan beiden kanten voorzien van twee gewelfde kazematten waar de bewakers stonden.

Om bij de tweede poort te komen, moet men de ruimte oversteken die beschermd is met schietgaten..

➤ **Tweede poort.** Echt “kasteeltje in de vorm van een vierkante toren waar de verdieping is weggehaald, die het bewakingsgebouw vormde.

➤ **Derde poort** : Is nu verdwenen. Men moest deze poort doorgaan daarna links afslaan, om de vierde poort te bereiken.

Tegenwoordig tussen de plaats van de derde en vierde poort ligt een gebouw, waar een gedeelte ervan dienst doet voor het ontvangen van de bezoekers. Het betreft de schaapskooi die eraan toegevoegd is in de XVIIIe eeuw.

➤ **De vierde poort.** Ze is voorzien van een inrijpoort en rechts een kleinere poort.

Je ziet boven de inrijpoort het wapen van RICHARD CŒUR DE LION met zijn drie luipaarden. Het was vernietigd en het is hersteld na een foto uit 1920. Aan de andere kant van de poort kan men zien dat het opnieuw voorzien is van een bewakerspad en de schietgaten. (herstelt in hun oorspronkelijke staat).

De toegang is door de vierkante toren met een “pyramide” dak voorzien van granieten dakbedekking.

Al lopend onder de platanen, over het pad dat naar het kasteel leidt, komt men eerst langs een gedenksteen, geplaatst in 1998, gewijd aan de abt LELEGARD (1925_1994), weldoener van het Kasteel van Pirou en de Abdij van La Lucerne d’Outremer. (Zie beschrijving van de kapel). Verderop ook aan de linkerkant staat de bakkerij (XVIIe eeuw) en de enorme cider pers met een groot persvermogen.(XVIIe eeuw).

➤ **De vijfde poort** was gebouwd tussen bakkerij en de pers, maar gezien inlichtingen over deze poort ontbreken, is herbouw onmogelijk.

Gaat U nu naar het fort toe : men ziet de enige overgebleven toren. Men denkt dat er eerst zes stonden. Deze toren is gedeeltelijk ondersteund door een boog, gespannen in een inspringende hoek door de muur gevormd. In de hoek bevindt zich een cirkervormige “Machicoulis” (borstwering met gleuven, waardoor stenen enz. op de aanvallers werden geworpen).

II DE KAPEL SINT-LAURENT

Deze kapel is volledig gerestaureerd:

Het dak doet denken aan een omgekeerde romp van een boot, is gemaakt van duigen voor vaten. Men vindt vaak deze stijl van daken in de kapellen van belangrijke havensteden en dit was ook het geval voor PIROU (bv Heilige Catherine Kerk in Honfleur).

De meubelen aangebracht door de abt LE LEGARD komen uit het zuiden van de "Manche"

Rechts van het altaar: **Sint Laurent**, de heilige waaraan de kapel is gewijd. Het is een houten beeld uit de XVe eeuw.

Links van het altaar : Sint Jean-Baptiste (eveneens van hout uit de XIVe eeuw).

Op de glas in loodramen, kan men de **wapens** zien van de Heren die het kasteel hebben bezeten (voornamelijk 3 families). Men vindt deze wapens weer terug op de schoorstenen in het kasteel en in de gerechtszaal. Hierbij een kort geschiedkundig overzicht van de diverse kasteel eigenaren.

Geschiedkundig overzicht :

Van de XIe tót de XIIIe eeuw: de familie van Pirou bezat het kasteel (naar alle waarschijnlijkheid stamde deze familie af van Serlon, de geliefde zoon van Tancrede de Hauteville, waarop het borduurwerk zinspeeld). Een ridder uit Pirou had deelgenomen aan de slag bij Hastings (1066) tijdens de verovering van Engeland, zijn familie heeft trouwens landerijen ontvangen in de Devon en Somerset. Pirou : wapen groen met 3 schine witte strepen.

Tijdens de honderdjarige oorlog: verschillende veranderingen. Een groot aantal verschillende eigenaren volgden zich op.

De vrede verklaart in het midden van de XVIIe eeuw, door erfenis komt het kasteel toe aan de familie Du Bois (aangezien de tak van Pirou was uitgestorven). Grafscript van Louise en Charles Du Bois – gedateerd uit die tijd.

Du Bois : wapen met een zwarte arend op een gele achtergrond.

Vanaf de helft van de XVIIe eeuw tót aan de Revolutie : het kasteel is in bezit van de familie Vassy. (De stad Vassy bij Vire in de Calvados).

Vassy : wapen 3 zwarte ringen op een zilveren achtergrond.

Vanaf de revolutie tót aan het einde van de XVIIe eeuw : Het kasteel is niet meer bewoond door adel. Het is van gegoede burgerij. De Quesnel-Monnière (Museum van Coutances).

Tijdens de XIXe eeuw het verval wordt steeds groter : vele keren onverkocht: Alle mensen uit de omgeving komen er stenen halen. Het kasteel kent een echte plundering.

In 1840 was het een uitvalsplaats voor smokkelaars die tabak invoerden vanuit Jersey. Deze verspreiden over het kasteel duistere verhalen van spoken en heksen. Daarna is het nog verschillende keren verkocht en is het een boerderij geworden tót in 1966.

1966 : De abt Le Légard koopt het persoonlijk. Voorheen heeft hij dat ook gedaan met de Abdij van de Lucerne d'Outremer.

Daarna heeft hij de stichting opgericht "Fondation Abbaye de la Lucerne d'Outremer", waaraan hij de twee monumenten heeft nagelaten, die bij elkaar horen.

Het is deze stichting die tót nu toe aan de dag doorgaan met het restaureren van het kasteel en de Abdij van Lucerne d'Outremer

Het kasteel is in restauratie sinds 1966.

Van 1966 tót 1973 zijn het vrijwilligers geweest die de eerste werkzaamheden hebben verricht (het opruimen van de woekerende plantegroei aan de muren).

De dichtgemetselde deur in de kapel kwam uit in de gerechtszaal

III DE GERECHTSZAAL.

“Plaid” of “Plé komt van het woord “pleidood”: de gerechtszaal waar de Heer de geschillen regelde, de belasting liet betalen, deze zaal werd in de XVIIe eeuw een paardestal, en daarna een koeiestal.

Verlicht door zes ramen met ruitvormige glas in lood en geheel gerestaureerd, ziet men :

- Een grote schoorsteen (de wapens en het reliëf van het kruis).
- Het plafond met de balken
- De vloertegels van stenen uit het omgeving.

En natuurlijk het borduurwerk :

Een hedendaags borduurwerk begonnen in 1973 en op de manier gemaakt van die in Bayeux, voor het ogenblik nog niet helemaal klaar. Ze laat de verovering zien van Sicilie en het zuiden van Italië door de Normandiërs van Hauteville.

IV HET KASTEEL :

Toegang tót het kasteel :

Men komt in het kasteel door een brug te nemen van twee stenen bogen die over de slotgracht ligt op de plek waar deze het smalst is.

Deze stenen brug vervangt een ophaalbrug, waarvan men boven de poort de twee gleuven kan zien, waardoor de armen van de ophaalburg omhoog kwamen.

Uw verlaat nu het buitenerf en komt nu op de binnenplaats.

DE BINNENPLAATS:

Gevormd uit twee verschillende delen

Oostelijk gelegen :” Het oude Huis”. Dit is het gedeelte wat het eerst is gerestaureerd en dat we kunnen bezoeken. “Het oude Huis” is gebouwd onder het bewind van Henri IV, en schijnt een ander bouwwerk te vervangen.

Zuidelijk gelegen : “Het nieuwe Huis”. Gebouwd in 1708 en van buiten gerestaureerd. Bewoond tót in 1968 door boeren. Vandaag aan de dag nog steeds in restauratie en men hoopt in een verwarmde vitrine het borduurwerk te kunnen tonen (voor een bibliotheek en een expositie zaal zijn plannen).

Op de plek ten westen (iets verhoogd) (in werkzaamheden) was de slottoren: deze was afgebroken om meer ruimte te hebben op de binnenplaats De stenen opgestapeld langs het pad buiten het kasteel zullen dienst doen voor de herbouw, want het objectief van de restaurateurs is de herbouw van het kasteel in zijn geheel.

De vestingsmuren waren vroeger twaalf meter hoog. Men wil graag het bewakerspad in zijn geheel restaureren dat boven op de vestingsmuren lag om het kasteel heen. (men moet nog vijf meter vestingsmuren restaureren).

Het is mogelijk drie vertrekken te bezichtigen in the “Oude Huis”(de wachstzaal, de eetzaal et de keuken) en boven op de bestingsmuur het bewakerspad.

DE WACHTZAAL/

De zaal van de bewakers ligt rechts als men op de binneplaats naar het "Oude Huis" kijkt. (de deurs opent zich als het ware op de traptreden).

Hier stonden de brugbewakers.

De raamkozijnen (typisch middeleeuwse stijl) zijn tegenover de schouw. Het vertrek werd verwarmd door een grote schouw waarvan de kap uit één stuk is gerestaureerd het is zo zwaar dat het ondersteund moet worden door een pilaar.

Voor de XVIe eeuw diende dit vertrek voor de bakkerij en er zijn nog twee broodovens in de schouw.

De vloer is betegeld (ruitvormig van leisteen en baksteen).

Het plafond is een "plafond à chant" gevormd door halve schuine balken. Zo had men minder balken nodig: immers men bedekte het zelfde oppervlak en men gebruikte de helft minder.

Boven de schouw ziet men twee uitstekende stenen ("corbeau") die dienst deden om het plafond te ondersteunen, dat een geven tijdsnit verlaagd was voor de verwarming. Door het verlagen van het plafond kon bovendien een etage gebouwd worden waar men met een wenteltrap op kon komen.

De gaten op de vloer dienden voor de afvoer van vuil water

DE EETZAAL:

Als men uit de Wachzaal komt moet men gelijk de trap nemen die zich rechts bevindt om naar boven te gaan. Het vertrek is geheel gerestaureerd. Men heeft eerst de mooiste stenen gebruikt voor de schouw en de deuropening. Men heeft alles opnieuw gemaakt. Ramen : ruitvormig glas in lood.

Op de schouw ziet men de wapens van Pirou, Du Bois, Vassy.....

Het kasteel staat niet op de lijst van monumentenzorg, krijgt weinig hulp van de Staat. Het staat ingeschreven op een "aanvullende" lijst.

Men kan dus vertrekken huren – deze voor exposities en de gerechtszaal voor familiefeesten, bruiloften, doopfeesten.....

DE KEUKEN :

Vanaf de binnenplaats, komt men de keuken binnen door de volgende deur (recht van de waterput). De waterput voorzag alle bewoners van drinkwater (in tegenstelling tot de slotgracht wat vuil was).

De schoorsteen is erg groot : ongeveer 70 personen verdeeld over de verdedigingspoorten en de bijgebouwen leefden hier.

Tegenover het achterste raam is een "augette" dat dienst deed als aanrecht. Er is een gat in waar het vuile water afgevoerd werd in de slotgracht. Rechts van het raam kan men de dikte van de muur zien: de vestingsmuren zijn drie meter breed.

Tegenover de schouw : de stenen muur is voorzien van "balkengaten". Men voorzag deze gaten van balken, waarop men planken legden. Dit deed dienst als steiger voor de bouw van de muur. (Men vindt ze op menshoogte terug op de hele muur).

Op de vestingsmuren :

Terug op het binnenhof neemt men de deur die zich tegen de vestingsmuur bevindt en pas vooral op want de gewelven zijn erg laag (Valstruiken voor de vijand of de lengte van de mensen uit die tijd?).

Een keer boven, aan de kant van de slotgracht kan men vijf boogschuttersplaatsen zien, die ieder een andere schiethoek hadden. Ze konden de vijand bereiken die op de weg was naar het erf.

Aan de zelfde kant, ter hoogte afvoer van de grond ziet men enige afvoerbuizen die dienst doen voor de afvoer van regenwater.

Het dak is helemaal vernieuwd een jaar of twintig geleden met leistenen uit de Cotentin, elke steen was aan de top voorzien van een pin. Het metselspecie, erg dik, bestaat uit kalk en zand. Alles is op de eiken geraamte van het dak geplaatst. De top van het dak is voorzien van: zierdakpannen (zandsteen) met slingers en rozetten.

Als men onder de toren doorloopt: bekijk de "mâchicoulis circulaire" (ronde ramp boven de vestingsmuur met schietgaten) in de eerste toren.

De schietgaten zijn hersteld na een foto uit 1920 uit zandsteen van "La Lande" van Lessey.

Op de top : toren uit de Xve eeuw :

Neem de trap die naar het hoogste punt gaat van het kasteel : de toren uit de Xve eeuw. De tweede trap is erg steil.

Van hieruit kan men met helder weer de zee zien (2 km afstand) en soms zelfs Jersey.

Men kon het vervoer van platte handelsschepen zien in de omtrek en de eventuele vijand van ver aan zien komen.

EINDE VAN HET BEZOEK